

Guía Docente				
Datos Identificativos				2017/18
Asignatura (*)	Política e lexislación socioeducativa		Código	652511207
Titulación	Mestrado Universitario en Psicopedagogía			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	3
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Pedagogía e Didáctica			
Coordinación	Rivas Barros, Isabel	Correo electrónico	isabel.rivas@udc.es	
Profesorado	Rivas Barros, Isabel	Correo electrónico	isabel.rivas@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Os coñecementos básicos da política e lexislación educativa teñen unha transcendencia fundamental para unha reflexión teórica e actuación práctica no ámbito educativo.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A2	Ser capaz de asesorar centros, profesionais, familias e institucións co fin de axudar a resolver problemas educativos e promover a innovación
A6	Dominar o marco lexislativo que regula o funcionamento das diversas institucións e adoptar un marco teórico de referencia que ampare os criterios de selección dos diferentes instrumentos e estratexias de diagnóstico, intervención e avaliación.
A8	Deseñar, implementar e avaliar prácticas educativas, programas e servizos que dean resposta ás necesidades das persoas, organizacións e colectivos específicos, promovendo a presenza, participación e éxito de todo o alumnado en contornos educativos e sociolaborais.
A11	Redactar, presentar, defender informes e outros documentos básicos que contribúan a unha óptima comunicación en contextos multidisciplinares
B1	Capacidade de creatividade e innovación
B2	Aprender a aprender
B3	Capacidade de resolución de problemas
B8	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B9	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
B11	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
B12	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título

Estamateria está deseñada para que o alumnado poida coñecer a estrutura da administración educativa, tanto no plano estatal como autonómico, así como os órganos de decisión política relacionados con ambas administracións e os conceptos básicos sobre a lexislación educativa actual sobre os que se rexen.o alumnado		BM2	
A6 Dominar o marco lexislativo que regula o funcionamento das diversas institucións e adoptar un marco teórico de referencia que ampare os criterios de selección dos diferentes instrumentos e estratexias de diagnóstico, intervención e avaliación.	AP6		
Deseñar, implementar e avaliar prácticas educativas, programas e servizos que dean resposta ás necesidades das persoas, organizacións e colectivos específicos, promovendo a presenza, participación e éxito de todo o alumnado en contornos educativos e sociolaborais.	AP2		
Redactar, presentar, defender informes e outros documentos básicos que contribúan a unha óptima comunicación en contextos multidisciplinares		BM12	
Aprender a aprender		BM1 BM2	
Capacidade para expoñer as ideas elaboradas, de forma oral e escrita		BM9	
Traballar de forma colaborativa		BM11	
Comprender a necesidade de incorporar o enfoque de xénero e deseñar propostas de orientación profesional que integren esta dimensión		BM8	
Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma	AP11	BM12	CM1
Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común			CM1 CM4 CM6 CM7
Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse	AP8		
Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida		BM3	

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Análise conceptual: Política e políticas educativas.	1.1 Natureza e fins das políticas educativas 1.2 As decisións políticas
2. Política educativa e sistema educativa	2.1 Ámbitos de decisión política 2.2. A participación social na educación
3. A dimensión espacial da política educativa	3.1 O sentido da transnacionalidade.
4. Educación, dereitos e liberdades	3.2 Do local ao global
5. Alexislación e organización político administrativa do Sistema Educativo no Estado Español	4.1 Perspectiva histórica 4.2 Realidade actual 5.1 A descentralización administrativa e a transferencia de competencias educativas.
6. Casos prácticos de lexislación educativa actual	6.1 Análise da lexislación en vixencia.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Lecturas	B8 B12 C6	5	0	5
Análise de fontes documentais	A6 B2 B9	4	0	4
Actividades iniciais	A2 A11 C1	4	0	4
Sesión maxistral	C7	4	0	4

Traballos tutelados	A8 B1 B3 B11 C4	0	52	52
Atención personalizada		6	0	6
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Lecturas	Lecturas obrigatorias e optativas. Comentarario de textos
Análise de fontes documentais	O traballo coas fontes históricas será o punto de partida nun traballo máis amplo de investigación .
Actividades iniciais	Levaráse a cabo nas primeiras sesións de clase actividades de carácter expositivo por parte da profesora nas que se introducirá o temario da materia
Sesión maxistral	Exposición oral por parte da profesora da temática da materia coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.
Traballos tutelados	O traballo tutelado consistirá na realización dun informe de investigación sobre un tema do programa.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Lecturas Análise de fontes documentais Traballos tutelados	Tanto as lecturas obrigatorias dos materiais de traballo como a análise de fontes documentais así como a realización de traballos tutelados terán un seguimento e atención personalizada por parte da docente.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Lecturas	B8 B12 C6	Trátase da lectura e análise dos documentos de traballo que serven ao alumnado para a profundización dos contidos.	25
Análise de fontes documentais	A6 B2 B9	Preténse que o alumnado faga indagacións na búsqueda de novas fontes documentais para completar os contidos da materia	25
Traballos tutelados	A8 B1 B3 B11 C4	Tratase de que o alumnado realice un traballo sobre algún contido da materia no que se inclua un apartado de investigación inédita.	50

Observacións avaliación

Fontes de información

Bibliografía básica

VARELA, J. e ALVAREZ-URIA, F. (1991). Arqueología de la escuela. Madrid, La Piqueta CONDORCET (). Cinco memorias sobre la instrucción pública. Madrid, Morata DEWEY, John (1998). Democracia y Educación. Madrid, Morata COLOM, A.J. (2000). Desarrollo sostenible y educación para el desarrollo. Barcelona, Octaedro ADORNO, theodor (1998). Educación para la emancipación. Madrid, Morata. DURKHEIM, E. (1975). Educación y sociología. Madrid, Santillana APPLE, M.W. (1996). El conocimiento oficial. La educación democrática en una era conservadora. Madrid, Paidós LERENA, Carlos (1989). Escuela, ideología y clases sociales en España. Madrid, Akal BALL, Stephen (comp.) (1997). Foucault y la educación. Disciplinas y saber. Madrid, Morata ao XX). . Vigo, Xerais Barcelona, Ariel PEREYRA, Miguel e outro (1996). Globalización y descentralización de los sistemas educativos. Barcelona, Pomares-Corredor PEREYRA, Miguel e outros (1996). Globalización y descentralización de los sistemas educativos. Barcelona, Pomares-Corredor COSTA RICO, A. (2004). Historia da Educación e da Cultura en Galicia (séculos XII UNESCO (). Informes mundiais sobre a educación. Santillana/UNESCO COLOM, A. e DOMINGUEZ, E. (1997). Introducción a la política de la educación. COOMBS, P.H. (1985). La crisis mundial de la educación. Perspectivas actuales. Madrid, Santillana TORRES, J. (2006). La desmotivación del profesorado. Madrid, Morata DELORS, J. (Dir.) (1996). La educación encierra un tesoro. Madrid, Santillana/UNESCO Madrid, Morata Eumo-Octaedro Madrid, Ed. Popular GIMENO, José (2000). La educación obligatoria: su sentido educativo y social. CARBONELL, Jaume (1996). La escuela entre la utopía y la realidad. Barcelona, LUZURIAGA, Lorenzo (2002). La escuela nueva pública. Madrid, Losada DELGADO, F. (1997). La escuela pública amenazada. Dilemas en la enseñanza. BARREIRO, H. e TERRÓN, A. (2005). La institución escolar: una creación del estado moderno. Barcelona, Octaedro FREIRE, Paulo (1990). La naturaleza política de la educación. Barcelona, Paidós. URIEL e outros (1997). Las cuentas de la educación en España. Madrid, Argenteria EMBID IRUJO (1994). Legislación sobre enseñanza. Madrid, Tecnos LEGRAND, L. (1988). Les politiques de l'éducation. Paris, PUF GIMENO, José (2001). Los retos de la enseñanza pública. Madrid, Akal FERNÁNDEZ, J.M. (1999). Manual de política y legislación educativa. Madrid, Síntesis educación GRAÑA MARTINEZ, Venancio (1995). Manual legislativo do ensino básico en Galicia. Bibliografía A Coruña, Tórculo básica ARDOINO, J. (1980). Perspectiva política de la educación. Madrid, Narcea SANTOS REGO (ed.) (2009). Políticas educativas y compromiso social. Barcelona, Octaedro APPLE, Michael (1996). Política cultural y educación. Madrid, Morata FULLAT, O. (1994). Política de la educación. Barcelona, CEAC ETXEBERRÍA; Felix (). Política Educativa en la Unión Europea. Barcelona, Ariel FERNÁNDEZ SORIA, J.M. e MAYORDOMO PÉREZ, A. (1996). Política educativa y sociedad. Valencia, Nau llibres BELTRÁN, Francisco (1991). Política y reformas curriculares. Valencia, Servi de publicacions, Universitat de Valencia PUELLES, M. e outros (1996). Política, legislación e instituciones en la educación secundaria. Barcelona, ICE/Horsori ETXEBERRÍA, F. (2000). Políticas educativas en la Unión Europea. Barcelona, Ariel ESPEJO VILLAR, B. (Coord.) (2001). Políticas educativas para el nuevo siglo. Salamanca, Hespérides FOURNIER, J. (1997). Politique de l'éducation. Paris, Du Seuil PUELLES BENÍTEZ, M. (2006). problemas actuales de política educativa. Madrid, Morata HUNTER, Ian (1988). Repensar la escuela. Subjetividad y crítica. Barcelona, Pomares Corredor VIÑAO, A. (2002). Sistemas educativos, culturas escolares y reformas. Madrid, Morata POPKEWIT, Thomas (2000). Sociología política de las reformas educativas. Madrid, Morata VIÑAO, A. (1998). Tiempos escolares, tiempos sociales. La distribución del tiempo y del trabajo en la enseñanza en España (1838-1936). Ariel, Barcelona TEDESCO (1995). Un nuevo pacto educativo. Madrid, Anaya BECK, U. (1998). ¿Qué es la globalización? Falacias del globalismo, respuestas a la globalización. Buenos Aires, Paidós BLANCO LÓPEZ, J. L.; GUTIERREZ HERRADOR, F. J. (2008). La legislación educativa para los docentes. Santander, ANPE Cantabria AGUIAR DE LUQUE, L. (2009). Estado aconfesional y laicidad. Madrid, CGPG GUEREÑA; RUIZ BERRIO, TIANA (2010). Nuevas miradas historiográficas sobre la educación. Madrid, Ministerio de Educación BLANCO LÓPEZ, J. L.; GUTIERREZ HERRADOR, F. J. (2005). Legislación y educación. ANPE Cantabria LUCIO-VILLEGAS RAMOS (2009). La ciudadanía como creación política y educativa. Educando para una ciudadanía mundial. Xàtiva (Valencia), Dendes Editorial IANGA PENDI, A. (2006). Política educativa. Naturaleza, historia, dimensiones y componentes actuales. Valencia, Naus Llibres GIMENO SACRISTÁN, J. (2006). La reforma necesaria: Entre la política educativa y la práctica escolar. Madrid, Morata LETURIA NAVAROA, A. (2006). El derecho a la participación educativa. Bilbao, Universidad del País Vasco PÉREZ JUSTE e outros (2008). Hacia una educación de calidad. Gestión, instrumentos, evaluación. Madrid, Narcea ROMÁN, P. (2010). Sistema político español. Aravaca (Madrid) BARTOLOMÉ, C.; BARTOLOMÉ, J. (2004). Después de... Historia de la Transición contada por gente de la calle. Divisa Home Vídeo (2000). La transición española (8 vols.). Caos Media

Bibliografía complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Será obrigatoria a entrega dunha ficha persoal e asistencia ás sesións de clase a non ser que haxa algunha circunstancia excepcional. O alumnado para ser avaliado deberá presentar todos os traballos esixidos.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías